

Wijkinitiatieven selecteren

Stel dat vanuit de wijk een initiatief komt om energie te besparen, van aardgas af te gaan of een ander duurzaamheidsthema aan te pakken, hoe bepaal je dan als gemeente of je dit moet steunen en hoe dan?

Mogelijke criteria - naast je gezonde verstand en afhankelijk van de mogelijkheden die je kunt bieden - om zo'n initiatief te selecteren of te versterken zijn:

Mogelijke selectiecriteria

- Dient het initiatief een gezamenlijk belang? Draagt het wezenlijk, substantieel en/ of meetbaar bij aan het doel? Is het aantrekkelijk voor de wijk zelf, helpt het ook met bredere verspreiding en verbreding van de aandacht voor het thema, kan het afstralen op andere delen van de gemeente?
- Is het onderwerp repeteerbaar, op te schalen, kan het (later) zonder subsidie op eigen benen staan?
- Zijn geschikte competenties aanwezig?
Zo niet, kun je daarin ondersteunen?
- Bestaat het initiatief uit meer dan één persoon?
Zo niet, vraag die persoon dan een kerngroepje samen te stellen, eventueel met jouw hulp.
- Komt de groep positief, gedreven, energiek en enthousiast over? Hoeveel mensen denken zij te kunnen bereiken?
- Is het nog maar een wild plan, heel ruw idee of heeft men zelf nog geen klein vooronderzoekje gedaan naar de huidige situatie en/ of mogelijkheden?
Zo ja, geef dan wat huiswerk mee wat eenvoudig zelf gedaan kan worden. Verstrek ook informatie over hoe het samenwerkingstraject eruit kan zien en wat voor wederzijdse inspanningen nodig zijn en wat daar al dan niet en wanneer en onder welke voorwaarden tegenover kan staan. Ook al is het nog klein, het kan met en beetje steun wellicht uitgroeien tot een steviger initiatief.
- Maak er een transparant selectieproces of zelfs competitie van. Laat burgers meebeslissen welke de meest kansrijke initiatieven zijn.
- Ook het energieloket kan kansrijke initiatieven bespeuren, eventueel op basis van hun kennis over de wijk tips geven, en het initiatief in de beginfase ondersteunen.

Bedenk

→ Het is prima om eisen en criteria op te stellen. Wanneer eisen en criteria echter te vroeg opgelegd worden, loop je ook het risico een opkomend zaadje in de kiem te smoren, dus wees daar voorzichtig mee. Je kunt ook de bewoners helpen om aan de criteria te gaan voldoen.

→ Het helpt als je goed voor ogen hebt wat je doelen op de korte termijn en zo mogelijk de lange termijn met zo'n wijk en wijkinitiatief zijn, laat dat voor jezelf en hen helder naar voren komen.

Wanneer wijken niet uit zichzelf komen is het de vraag of je daarin de regie wilt nemen, wanneer en hoe dan. Wanneer je bijvoorbeeld maar beperkte tijd energie, tijd en budget hebt, is het wellicht beter om te beginnen met laaghangend fruit dan te beginnen met trekken aan een dood paard.

Zelf de regie nemen

- ▶ Verleiden door via de gemeentelijke campagnes en mediakanalen kun bijvoorbeeld de wethouder een oproep laten doen, voorbeelden van wijkinitiatieven in het zonnetje zetten.
- ▶ Zoek eventueel rechtstreeks contact met mensen in de wijk die iets met het thema hebben, bijvoorbeeld een energieambassadeur uit die wijk, mensen die het energieloket hebben benaderd, een energiescan hebben aangevraagd en vraag hen kennissen eens te polsen of die interesse hebben in het vormen van een kerngroepje.
Je kunt ook wijknetwerken, sportverenigingen en wijkraden benaderen.
- ▶ Is de sociale samenhang zwak, betrek sociaal werk erbij en begin dan laagdrempelig met bijvoorbeeld met een energieregisseur of buurtwebsite.

Tip van een energieloketter

Een energieloketter van het eerste uur typeert deze wijk als afwachtend en reactief. Men vraagt zich volgens hem af hoe serieus de gemeente is. Als de gemeente de lead wil houden, moet deze niet alleen het vertrouwen van de bewoners zien te winnen, maar ook de woningcorporatie mee zien te krijgen.

Hij adviseert om in het geval van een "koude" wijk te beginnen met onderzoek naar de sociale structuur in de wijk en daar als eerste contact mee te leggen en op in te haken. Om vertrouwen te winnen moet een gemeente helder zijn in wat deze wil en te bieden heeft (rekening houdende met het type bewoners) en voor continuïteit zorgen.